

Eestist suvisesse Londonisse: õhku, avarust, aega

Neeme Raud
ajakirjanik

9. juuli 2018, 20:30

Kunstnik Marianne Jõgi installatsioon «Interauraalne kontuur I» Battersea pargis.

FOTO: Michael Heilgemeir (original&thecopy)/Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskus

Kesksuvine suurlinn võib olla brutaalne. Umbne, higine, kärarikas, rahvarohke. Just nii langes London mu peale laupäeva õhtul, kui siia saabusin.

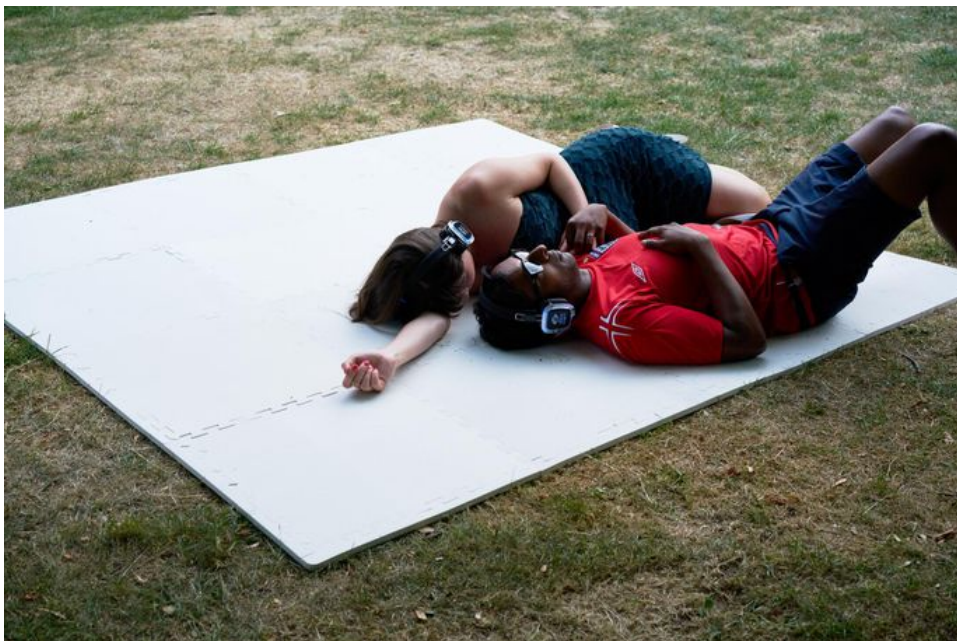
Tuhanded juubeldamas *gay-pride'il* (mille olulisuse olid nähtavalt otsustanud ära märkida ka paljud linna kõige konservatiivsemad rahandusasutused, vikerkaarelipud olid paljude väärivate Briti pankade akendel!), tuhanded turistid, jalgpallihuviliste grupid baaride ees, lärm ja kuumus – kraadiklaas oli +30 piiril ka hämaruse saabudes.

Öökuumuses visklevasse metropoli töid võimaluse pisutki hingata, ja rahuneda, Eesti kunstnik Marianne Jõgi ja helilooja Ülo Krigul.

Jõgi installatsioon on valge püstkoja taoline rajatis, mille – pärast jalatsite võtmist – valgel põrandal saab pikali olles ümbritseva unustada ja vaadata läbi ülalasuva avaruse taevast piiritust.

«See on neile, kes ise ei oska ennast praegusest, ümbritsevast välja lülitada. Siin nad saavad seda teha. Lasta kaitstud piiratud ruumis mõttel ja pilgul üles lennata,» selgitab kunstnik ise matemaatiliste arvutuste põhjal loodud akustilist keskkonda, mil selgelt maaväline nimi «Interauraalne kontuur I.»

Et väljalülitumine oleks täielik, sai lamades mürakindlatest klappidest kuulata ka Kriguli avaruse-heli-pilti «Vesi ise».

Inimsed nautimas Marianne Jõgi installatsiooni.

FOTO: Michael Heilgemeir (original&thecopy)/Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskus

Mõtet ja olekut aeglustavasse õhulisse helimassiivi sai sulada ka installatsiooni kõrval asuvaltel valgetel pindadel lamades või ümbritsevas Battersea pargis, kus kunst väljas oli, ringi jalutades ja siinsamas oleva suurlinna täielikult unustades.

Londonisse toodi (Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskuse eestvedamisel) Eesti installatsioon-muusika linna suurimale tasuta nüüdisaegse kunsti üritusele Art Night, mis toimus laupäeva õhtul. Eesti vabastavalt valget kunsti käis siis kogemas mitusada inimest. Pühapäeval sai seda teha ka päevakuumuses.

Kunstnik Marianne Jõgi, projekti kuraator Hanna Laura Kaljo (keskel), helilooja Ülo Krigul.

FOTO: Neeme Raud

Vaade Marianne Jõgi installatsiooni «Interauralne kontuur I» seest.

FOTO: Michael Heilgemeir (original&thecopy)/Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskus

Eestis oli Jõgi loodud auralne keskkond eelmisel aastal tunnetamiseks väljas Tallinnas Vabaõhumuuseumis.

Pühapäeval, kui ise sinna Londoni kuumašokist toibumiseks põgenesin, unistasin taevas Briti valgete pilvede kiiret kulgemist seirates, et sellised valged keskkonnad võiksid saadagi meie Tallinna üheks visiitkaardiks. Neid võiks tikkida meie mereäärsetesse piirkondadesse, kuhu linlased tööpäeva järel aja maha võtmiseks või tuuritamiseks väsinud turistid oma olemise ja mõtete korrastamiseks võiksid hetke peatamiseks põgeneda.

Tallinn kui praegu maailmas nii populaarse vaimse liikumise – *mindfulness* (hetke teadvustamine) pealinn? Miks mitte!

Londoni Hyde parki järvel Christo uus kunsteios.

FOTO: Swns.com Paul Davey/Swns.com

7000 õlitunnist tehtud tahukana ulpiv saar Londoni Hyde parki järvel, autor Christo.

FOTO: Dominic Lipinski/PA Wire/PA Images

Pühapäeva hilisõhtul vaatasin Londoni Hyde Parki järvel olevat maailma avaliku ruumikunsti suurima nime, kunagi Berliini Riigipäeva hoone rõivastanud Christo uut installatsiooni, 7000 õlitunnist tehtud tahukana ulpivat saart. Taamal laulis vabaõhukontserdil Eric Clapton. Christo hiiglaslik sinkjas-lillakates toonides «asi» mõjus hämaras pargis ebamaiselt, viirastuslikult, rahustavalt.

Just nagu oli päeval mõjunud ka mitte kaugel, teises Londoni pargis eestlaste rahustav keskkond, mille Londonisse toomine on loodetavasti ka uue hea koostöö alguseks meie kunstnike ja Art Nighti tänavuse peakuraatori Ralph Rugoffi vahel.

Art Nightil osalejaid, kelle hulka Rugoff Jõgi-Kriguli kosmoloogia valis – esimese Eesti kunstnike projektina sel Londoni kunstiüritusel –, jälgiti tänavu eriti tähelepanelikult, sest tuleval aastal on mees Veneetsia biennaali, maailma kunst maailma absoluutse tippürituse peakuraator.

Kunstnik Marianne Jõgi installatsioon «Interauraalne kontuur I» Battersea pargis.

FOTO: Michael Heilgemeir (original&thecopy)/Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskus